

من یک «شوتی» هستم

«دوستان در لامرد کمین زدن. یک سمند گشت راه را پلمپ کرده. وارد حوزه نشدید. تا زمانی که خبر ندادم از جاساز بیرون نیایید.» «ابراهیم» این پیام را در گروه «نان آوران» می‌فرستد و به «سرنین» زنگ می‌زند که «آیه‌الکرمی» بخواند تا این بار که بارشان لاستیک است، به «قفلی» نخورد. «همان‌طور که چشمان شرخم را تیز کرده‌ام، همه حواسم برای پاییدن مامورها به آن سمت جاده است. ساعت نزدیک به سه صبح است. ماموران را تا پایگاه نیروی انتظامی تعقیب می‌کنم. مطمئن که می‌شوم ماشین را در پایگاه پارک کرده‌اند، به راننده‌هایم زنگ می‌زنم که جاده باز شد. چراغ‌ها را روشن کنید و سریع شوتش کنید.» همین‌طور که مرد در حال تعریف این خاطره است، همسرش بساط چای و میوه را آماده می‌کند.

شهرداری تهران در تصمیمی عجیب جزئیات کیفیت هوای پایتخت را از دسترس عموم خارج کرد

حبس اطلاعات آلودگی هوا

یک متخصص: اطلاعات آلودگی هوا جزء اطلاعات حساس محسوب نمی‌شود و باید در دسترس عموم باشد

۲

واکنش فعالان اجتماعی سیستان و بلوچستان به سفر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

گرد و غبار با سفر در عمان می‌شود؟

سفر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به سیستان و بلوچستان با واکنش فعالان اجتماعی مواجه شد. این فعالان نگرانی از گرد و غبار در عمان را در پی سفر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به این منطقه ابراز کردند. آن‌ها استدلال می‌کنند که گرد و غبار در عمان می‌تواند به دلیل فعالیت‌های ساختمانی و ترافیک در این منطقه ایجاد شود. آن‌ها از شهرداری تهران خواستند تا با افزایش نظارت بر کیفیت هوا و اتخاذ تدابیر مناسب، از آلودگی هوا در پایتخت جلوگیری کند.

یادداشت

آموزش؛ چه آموزگاری چه آموزنده‌ای و کدام دانش؟

سروش طالبی اسکندری |

پژوهشگر اندیشکده تدبیر آب ایران |

از زمانی که آب علاوه بر جنبه‌های فنی، اجتماعی هم شده است، یکی از واکنش‌ها به آن تأکید بر ضرورت آموزش و توانمندسازی جامعه است؛ تا بجای ساختن سازوها، فرهنگ‌سازی کنیم. ما متخصصان باید به شهروندان آموزش بدهیم که آب چیست و چگونه باید از آن استفاده کنند. این‌گونه می‌توان امیدوار بود که با جامعه‌ای مسئولیت‌پذیرتر مواجه هستیم تا آب را هدر ندهد و از آنچه بر سر آب می‌آید مطلع باشد. شهروند خوب کسی است که در جریان نتایج پژوهش‌ها و علوم جدید آب باشد. اما من اینجا گزاره‌های بالا را طرح نکردم تا آن را کاملاً تأیید کنم، بلکه می‌خواهم نگاهی انتقادی به آنها داشته باشم. این گزاره‌ها را از سه جنبه به پرسش می‌کشم.

ادامه در صفحه ۲

امیرعبداللهیان در دیدار با امیر قطر:

از آخرین فرصت سیاسی برای توقف جنگ استفاده کنید

۷

پارچه الیاف طبیعی که از یاد رفت

چراغ خاموش «متقال بافی»

۴

نتایج یک پژوهش درباره عوامل قاچاق چوب‌های جنگلی در شمال ایران نشان داد

فروپاشی نظام مدیریت جنگل

سازمان منابع طبیعی در پیشگیری و مقابله با قاچاق چوب، ضعف ساختاری و مدیریتی دارد

۵

محیط زیست از نبود نگاه متقابل به توسعه پایدار و اقتصاد سبز رنج می‌برد

اقتصاد سبز به نفع عدالت

تخریب محیط زیست ابتدا با ثروت کشورها افزایش می‌یابد اما با اختصاص منابع بیشتر به حفاظت محیط زیست کاهش می‌یابد

۳

آگهی مناقصه عمومی

شماره: ۳۶/۳۶۰۲/۱۴۰۲/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "تأمین تجهیزات، نصب و راه‌اندازی سیستم دوربین‌های مدار بسته سایت دپوی محصولات خود واقع در اسکنه شهید رجایی و بارکو بندرعباس" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات انفورماتیک و گواهینامه افتا با گرایش پیاده سازی امنیت فیزیکی و محیط پیرامونی واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۴ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

کهرگیلویه و بویراحمد

۲۴۹ هزار متر خط انتقال آب در مناطق محروم کهرگیلویه و بویراحمد اجرایی شد

ذوالفقاری - مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کهرگیلویه و بویراحمد گفت: ۲۴۹ هزار متر خط انتقال و شبکه آبرسانی در مناطق محروم استان اجرایی شد. «امید صالحي» روز گذشته در جمع خبرنگاران افزود: برای جمعیت ۲۲ هزار نفری در مناطق محروم روستایی کهرگیلویه و بویراحمد حدود ۲۴۹ هزار متر شبکه توزیع و خط انتقال در یک سال اخیر کار شد. او با بیان اینکه عزم دولت سیزدهم برای سامان دادن به وضعیت آب شرب مناطق مختلف این استان است، اظهار کرد: پروژه‌های اولویت‌دار آب شرب به‌ویژه در اصلاح و توسعه برنامه‌ریزی شد. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کهرگیلویه و بویراحمد خاطر نشان کرد: از محل اعتبارات سفر ریاست‌جمهوری بیش از ۲۵ کیلومتر اصلاح و توسعه با اعتباری بالغ بر ۵۵۰ میلیارد ریال در پاسخ عملیاتی شده و اصلاح ۱۳ کیلومتری شبکه شهر از محل دیگر را نیز داشتیم. به گزارش ایسنا، صالحی تصریح کرد: در مناطق مختلفی در چرام، گچساران، سرفراپ، لیکک، سوق، قلعه رئیس و بشت اصلاح شبکه با اعتباری بالغ بر ۲۶۰ میلیارد ریال در حال انجام است و بیش از یک هزار و ۶۰۰ متر از شبکه‌های شهر بوستان بعد از ۳۰ سال و با اعتباری بالغ بر ۱۵ میلیارد ریال اصلاح شد.

اردبیل

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل: اجرای طرح بهارستان در روستای استان اردبیل

سعادت - مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل گفت: عملیات اصلاح و نوسازی شبکه برق رسانی در روستاهای استان با قدرت در حال اجرا است. «حسین قدیمی» در مصاحبه با خبرنگاری صداوسیما مرکز اردبیل گفت: طرح سراسری بهارستان هم‌زمان در سایر نقاط کشور نیز در حال اجرایی شدن است و در شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل نیز با جدیت در دستور کار این شرکت قرار گرفته است. او افزود: از جمله اقداماتی که در این طرح انجام می‌شود، تعویض تیرهای چوبی فرسوده با تیرهای بتنی و همچنین تعویض روشنائی‌های معابر کم‌نور و بر مصرف قبلی یا لامپ‌های LED که دارای نور زیاد، مصرف کم و طول عمر بیشتر هستند. قدیمی گفت: در کنار اصلاح و نوسازی شبکه روستایی طرح تعویض سیم مسی به کابل خودنگهدار نیز در حال اجرایی شدن است که با این کار علاوه بر رفع ضعف برق روستاییان محترم، سرعت سیم‌های مسی نیز کاهش پیدا می‌کند. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل افزود: افزایش ظرفیت ترانسفورماتورها و یا افزایش تعداد آن در روستاهای بزرگ و پرجمعیت که دارای ضعف برق هستند نیز اجرا شده است تا برای روستاییان عزیز برق مطمئن و پایداری را ارائه دهیم. قدیمی با بیان اینکه ۹۹٫۹ درصد از روستاهای استان برق‌دار هستند، گفت: طرح بهارستان تاکنون در ۲۰۰ روستای استان اردبیل با اعتباری بالغ بر ۳۰۰ میلیارد تومان انجام شده است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری در ۱۶۵ روستای دیگر نیز این طرح اجرایی شود.

نوبت دوم

فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

شماره: ۲۳۱۳۲۹۳۵۰۲۴۸۰۲۶۲DT۱

تقاضای شماره: ۲۶-۴۸-۹۳۵۰۲-۳۱ / عدد تجهیزات انتقال اطلاعات T-DATA NESo

شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نظر دارد کالای مورد نیاز خود را مطابق جدول زیر بصورت فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) تأمین نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه، از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تعداد ارقام	موضوع مناقصه	تعداد	شماره فراخوان در سامانه ستاد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)
۱	T-DATA NESo Backup Equipment Library 24 SLT,Fiber H-High FC Tech(16G)24 Bay Active.Default PSU, With 3 years NIA warranty NEO Linear Tape Open Nine Generation FC Add -On Drive*2 Linear Tape Open Nine Generation Media +Label*20 Linear Tape Open Cleaning Cartridge + Label*1	2 NO	۲۰۰۲۰۹۲۲۸۸۰۰۱۱۲۸	۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

لذا کلیه شرکت‌هایی که فعالیت آنها مرتبط با شرح کالای مورد درخواست می‌باشد می‌بایست ظرف مدت ۱۴ روز از تاریخ درج آگهی فراخوان نوبت دوم با مراجعه به سایت www.setadiran.ir، نسبت به چاپ و تکمیل «فرم‌های تعهد نامه شماره ۱ و ۲» ارائه کالای مطابق با اسناد درج‌شده در «مناطق نفتخیز جنوب» و بازگشایی آن به همراه مدارک و مستندات، بر اساس موارد مندرج در جدول ارزیابی کیفی (برای معاملات کمتر از بیست برابر نصاب معاملات متوسط) در سامانه ستاد اقدام نمایند. مناقصه گرمی بایست کلیه اطلاعات خواسته شده در فرم‌های مذکور را تکمیل، مهر و امضاء نموده و سپس نسبت به بازگشایی اقدام نماید در صورت عدم تکمیل فرم‌های مربوطه مناقصه گر از روند ارزیابی کیفی حذف خواهد شد. کسب حداقل نمره ۶۰ در ارزیابی کیفی، جهت دریافت اسناد مناقصه توسط فروشنده‌گان/ سازندگان الزامی است.

ضمناً مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

مدارک ارزیابی کیفی میبایست در قالب یک فایل بصورت PDF بازگشایی گردد. واحد برق و ابزار دقیق اداره تدارکات خرید کالای داخلی (تلفن ۰۲۱-۳۴۱۰۳۹۱۱)

شناسه آگهی: ۱۵۹۴۵۲۷-الف ۳۰۰۷

نوبت اول

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی برای مناقصه عمومی

شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران در نظر دارد ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی "پروژه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات سامانه انتقال آب آزاد در استان کردستان" را با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره فراخوان ۲۰۰۲۰۱۰۸۳۰۰۰۰۹۹ به انجام رساند.

از متقاضیانی که دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۵ رشته آب یا حداقل پایه ۵ رشته تأسیسات و تجهیزات تا سازمان برنامه و بودجه یا گواهینامه صلاحیت بهره‌برداری حداقل پایه ۴ رشته بهره‌برداری و نگهداری از شبکه‌های آبیاری و زهکشی از شرکت مدیریت منابع آب ایران می‌باشند دعوت می‌شود با توجه به تاریخ‌های زیر جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار فراخوان در سامانه "ستاد": ۱۴۰۲/۰۸/۱۰
مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶
مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۲/۰۸/۳۰
تأمین مراحل برگزاری مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

شناسه آگهی: ۱۵۹۴۵۲۷-الف ۳۰۰۷

شرکت‌ها

رئیس دفتر فنی طرح جامع مدیریت آب مجتمع مس شهربابک: پروژه انتقال آب خلیج فارس ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد

رئیس دفتر فنی طرح جامع مدیریت آب مجتمع مس شهربابک از پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی پروژه انتقال آب خلیج فارس به مجتمع مس شهربابک خبر داد. مهندس امینی با اعلام این خبر گفت: پروژه انتقال آب خلیج فارس به طول ۹۶ کیلومتر در دو بخش تأمین و اجرا در حال انجام است که در بخش تأمین حدود ۵۰ کیلومتر لوله تأمین شده و در محل پروژه موجود است. وی ادامه داد: پروژه انتقال آب خلیج فارس از مهرماه ۱۴۰۱ در زیرمجموعه پروژه‌های شرکت ملی صنایع مس با نظارت طرح جامع مدیریت آب و باطله به پیمانکاری شرکت فراب آغاز شد و پس از گذشت یک سال از شروع پروژه حدود ۳۵ کیلومتر لوله‌ی ریسه شده، بیش از ۶۰ کیلومتر کانال و ۹۶ کیلومتر جاده دسترسی احداث شده است. وی با بیان این مطلب که عملیات تخلیه لوله و حفر کانال به‌صورت مداوم در حال انجام است گفت: پانوجهبه اهمیت پروژه و نیازمندی طرح‌های توسعه به منابع آب، تمام تیم‌های پروژه در حال تلاش هستند تا طبق برنامه زمان‌بندی شده این پروژه به بهره‌برداری برسد. مهندس امینی با اشاره به پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی پلن اصلی پروژه گفت: در تلاش هستیم آب مورد نیاز مجتمع مس تا سال آینده تأمین شود.

شناسه آگهی: ۱۵۹۳۷۴۰

شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران

خبر

ارزیابی ۵ روستای خراسان جنوبی برای ثبت جهانی

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی از ارزیابی ۵ روستای این استان برای ثبت در دهکده جهانی گردشگری خبر داد و گفت که معرفی مقصد گردشگری روستایی در سطح بین‌الملل از مزایای انتخاب شدن به عنوان روستای جهانی است.

روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی این خبر را به نقل از «هادی شاهوردی» اعلام کرد که گفته است: «بررسی و بازدید میدانی کارشناسان و ارزیابان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از روستاهای خراشاد، آقین، ناپیند، اصفهک و خور برای ثبت به عنوان دهکده جهانی گردشگری به مدت ۳ روز انجام شد.»

بنابر صحبت‌های او، این روستاها از نظر ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی، صنایع دستی، صنعت، محیط زیست و سایر موضوعات مورد بررسی قرار گرفتند و در این بازدید اعضای شوراهای اسلامی و دهیاران روستاها نیز حضور داشتند و ضمن معرفی ظرفیت‌های روستا به سولات کارشناسان برای تکمیل پرونده‌های ثبت جهانی پاسخ دادند.

مدیرکل میراث فرهنگی،گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی با بیان اینکه بعد از ثبت جهانی ۹ اثر از استان در قالب ۶ گروه، معرفی روستاها و ظرفیت‌های گردشگری آنها در شبکه‌های جهانی گردشگری خبر خوب و نشان از غنای فرهنگی و تاریخی منطقه است، اظهار امیدواری کرد براساس شاخص‌های جهانی، روستاهای خراسان جنوبی در زمره روستاهای گردشگری جهانی قرار گیرد که البته در این راستا نیاز به همکاری و همراهی همه دستگاه‌های اجرایی است تا زمینه لازم برای رسیدن به هدف جهانی شدن فراهم شود.

📌 ثبت ۷ پرونده در خراسان جنوبی
مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی با بیان اینکه انتخاب بهترین دهکده گردشگری از سال ۲۰۲۱ توسط سازمان جهانی گردشگری (UNWTO) دنبال می‌شود، گفت: «مقر اصلی این سازمان در شهر مادرید اسپانیا قرار دارد و هدف از این اقدام تبدیل گردشگری به محرک توسعه روستایی و رفاه روستاییان است.»

شاهوردی افزود: «سازمان جهانی گردشگری ۹ شاخص از جمله منابع فرهنگی و طبیعی، ارتقا و ترویج فرهنگ حفظ منابع طبیعی، پایداری اقتصادی، پایداری اجتماعی، پایداری محیط زیستی، توسعه گردشگری و انسجام در زنجیره ارزش افزوده، حاکمیت و اولویت‌بندی گردشگری، زیرساخت‌ها و ارتباطات، سلامت، ایمنی و امنیت را به عنوان معیارهای انتخاب روستاهای جهانی اعلام کرده است.»

او از مزایای انتخاب شدن به‌عنوان روستای جهانی، به معرفی در سطح بین‌المللی به‌عنوان نمونه‌ای برجسته از یک مقصد گردشگری روستایی، ارائه گوی‌های امضا شده توسط دبیرکل سازمان جهانی گردشگری، داشتن فضایی برای تبادل تجربه‌های و آموزش، امکان شرکت در رویدادهای مرتبط با توسعه روستایی و گردشگری و در نهایت معرفی کشور صاحب روستا در ابعاد و زوایای مختلف گردشگری اشاره کرد.

به گفته شاهوردی، هر سال پرونده روستاهای واجد شرایط به سازمان جهانی گردشگری ارسال و پس از بررسی، اسامی دهکده‌های جهانی اعلام می‌شود که این سال نیز از بین کل روستاهای کشور ۱۳۰ روستا وارد مرحله اولیه انتخاب به عنوان روستای جهانی شدند.

او با بیان اینکه سپس براساس شاخص‌های سازمان جهانی این تعداد به ۳۰ روستا تقلیل داده شد، ادامه داد: «در نهایت براساس ظرفیت اعلام شده برای هر کشور، ۸ روستا به‌عنوان نامزد نهایی ایران انتخاب شد که روستای «کندوان» در رقابت با بیش از ۲۰۰ روستا از کشورهای مختلف در فهرست دهکده‌های جهانی سازمان جهانی گردشگری جای گرفت.» شاهوردی با بیان اینکه ۷ پرونده میراث فرهنگی ناملموس در جلسه شورای ثبت خراسان جنوبی بررسی و تصویب شد، عنوان کرد: «در جلسه شورای ثبت معنوی که با حضور معاونان اداره کل و مسئولان حوزه‌های حراست و حقوقی، اسنادید دانشگاه و اعضای شورا برگزار شد، ۷ پرونده اثر معنوی مربوط به مهارت‌های صنایع دستی، آیین‌ها، ناس‌های محلی همچون یک پرونده اقدامات پاسدارانه مورد بررسی قرار گرفت.»

شماره نامه: ۱۴۰۲۸۵۱۶۳۰۳۰۰۱۱۳۶۷
تاریخ ارسال نامه: ۱۴۰۲۰۸۰۸
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک همدان – ناحیه دو
آگهی فقدان سند مالکیت
آقای بهمن زبردست به وکالت از وراث مرحوم مریم احدی با تسلیم دو برگ استشهاد محلی منطبق به مهر دفترخانه اهدان مدعی است که سند مالکیت سه شهیر و یک پنجم شهیر مشاع از نود و شش شهیر شش‌داگن پلاک ثبتی ۱ فرعی از ۲۴۲۷ اصلی واقع در بخش سه همدان بشماره چاپی ۴۹۹۱۳۵ و ثبت شده در دفتر ۲۶ صفحه ۲۱۱ ذیل ثبت ۴۸۲۴ که بعلت ناملوم مفقود گردیده لذا به استناد تبصره الحاقی به ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت بدیوسیموله آگهی می‌شود تا هر کسی مدعی انجام معامله و یا وجود سند مالکیت نزد خود باشد از تاریخ انتشار این آگهی طی مدت ۱۰ روز به اداره ثبت اسناد و املاک مراجعه و ضمن ارائه اصل سند مالکیت و یا سند معامله اعتراض کتبی خود را تسلیم نماید در صورت انقضای مدت واخواهی و نرسیدن اعتراضی و یا در صورت اعتراض چنانچه اصل سند مالکیت ارائه نشود سند المثنی به نام متقاضی صادر و تسلیم خواهد شد.
حمید سلگی – رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان همدان ناحیه دو
شماره آگهی: ۱۵۹۶۴۵۰ الف: ۱۳۳۵

1

2

3

4

پارچه یالیف طبیعی که از یاد رفت

چراغ خاموش «متقال بافی»

معرفی مزایای استفاده از پوشاک الیاف طبیعی راهی برای زنده کردن هنر متقال بافی است

بسیاری از مشاغل سنتی و صنایع هنری ایران با آن قدمت چند هزار ساله که ریشه در آب و خاک و ذهن و قلب تک‌تک ما دارند، این روزها صدای نفس‌های آخرشان را می‌شنویم و می‌روند تا برای همیشه در آلبوم خاطرات و تاریخ ایران جا پیدا کنند و فقط با فهرست طولانی از صنایع دستی فراموش شده ایران روبه‌رو شویم. به فهرست بلندبالای صنایع دستی رو به فراموشی که نگاهی بیاندازیم، انواع و اقسام پارچه‌بافی را می‌بینیم؛ از کارت‌بافی گرفته تا زری‌بافی. همگی هم یک علت اصلی یعنی ورود دستگاه‌های نساجی عریض و طویل و ده‌ها علت فرعی دارند. هنرمتقال بافی هم از این قاعده مستثنی نیست؛ هنر پارچه‌بافی از الیاف طبیعی که این روزها درمزیای پوشاک الیاف طبیعی بسیاری می‌شنویم.

پارچه یک دست سفید که با الیاف طبیعی درست شده باشد، تعریف مختصر و مفیدی است که از هنر متقال‌بافی ارائه داده می‌شود. پارچه‌ای که شاید چندباری اسم آن را از مادر بزرگمان شنیده‌باشیم درحالی‌که قصد داشته به بالش‌ها و تشک‌ها سرو سامانی بدهد. مقال‌بافی اما هنر خاص سرزمین چهارمحال و بختیاری بوده که از فراموشی آن حدود ۶۰ سال می‌گذرد و اگر راهی روستاهای استان شویم شاید یک نفر از بانوان موسیبدکرده را ببینیم که هنوز متقال‌بافی می‌کند، اما نه مشتری دارد و نه هنرنجو.

📌 خاستگاهمتقال بافی

معمولاً هنرهای دستی در گوشه و کنار ایران رواج داشته و از جایی به جایی گذر کرده. برخی از

1

نگاهی به آمار و ارقام نشان

می‌دهد که در حال حاضر

فقط یک نفر در چهارمحال

و بختیاری، متقال بافی را

می‌داند و ۶ دهه‌ای می‌شود

که چراغ این هنر در زادگاهش

هم خاموش شده است. از

بین رفتن یک هنر به معنای

از دست دادن شغل برای

هنرمنداناش است

📌 **پیام‌ها**

داشته هنر متقال‌بافی هم رونق داشته و مردم در گذشته برای دوختن لباس‌های خود از این نوع پارچه استفاده می‌کردند.

پارچه متقال در زبان قدیمی لاتین، «fustaneum» یا «fustanum» در زبان لاتین قرون وسطی، «pannus fustāneus» (پارچه متقال) یا «tela fustānea» (توری متقال) نامیده می‌شد؛ احتمالاً نام خود را از شهر مصری «فسطاط» (Fustat) که در نزدیکی قاهره قرار دارد و در اصل تولیدکننده چنین پارچه‌هایی بوده، گرفته است. نوع اصلی پارچه متقال در قرون وسطی، شق و رق و بارزش بود که با نخ‌های تار لینن و نخ‌های پود پنبه بافته می‌شد.

📌 پوشاکی از پنبه خام

لباس‌هایی که با متقال سفید و ساده دوخته می‌شد، یک پوشاک با الیاف طبیعی تمام و کمال بود، زیرا پنبه خام ماده اصلی متقال‌بافی بوده که از اصفهان به چهارمحال و بختیاری می‌آمد. زنان ابتدا پنبه را به‌صورت نخ می‌ریسیدند و سپس با استفاده از در یا دستگاه متقال‌بافی آن را به شکل پارچه درمی‌آوردند. بیشترین کاربری این صنعت دستی برای دوختن لباس‌های تابستانی و بهاری مردم چهارمحال و بختیاری بود. بسیاری از زنان با بهره‌گیری از پوست گردو، روانس و … نخ‌های پنبه‌ای را رنگ‌آمیزی می‌کردند. نخ‌هایی که با پوست گردو رنگ‌آمیزی می‌شد رنگ سیاه به خود می‌گرفت و نخ‌هایی که با روانس رنگ‌آمیزی می‌شد رنگ قرمز به خود می‌گرفت.

📌 کاربردمتقال

پوشش مردم چهارمحال و بختیاری که از الیاف طبیعی تهیه می‌شده، بسیار پرآزاده بود و از متقال تهیه می‌شد. در تعریف آن می‌شود گفت که متقال نوعی پارچه است که از آن تن‌پوش‌های بهاری و تابستانی برای همه اعضای خانواده دوخته می‌شد. این نوع پارچه از خانواده کرباس اما از کرباس لطیف‌تر است. پارچه متقال به دلیل پرز ندادن و جذب رطوبت امروزه برای یک متر پارچه متقال حدود دو روز زمان می‌برد که با این یک متر پارچه برای کودکان لباس دوخته می‌شد.

تقاضای بازار

افزایش مهاجرت از روستا به شهرها و ورود کالاهای خارجی بسیاری از رشته‌های صنایع دستی را با رکود و هنرمندان را با از دست دادن شغل مواجه کرده و هنر متقال‌بافی هم از این دایره خارج نیست. ورود پارچه‌های صنعتی، ارزان‌قیمت و وارداتی، تغییر الگوی مصرف در پوشاک موجب فراموشی متقال‌بافی شده است. با این حال، با توجه به اینکه این هنر کاملاً از یاد رفته و خبری از پارچه‌های پنبه‌ای اصل سنتی نیست، کارشناسان صنایع دستی معتقدند راهی برای احیای این هنر وجود دارد و آن ترغیب و آموزش جوانان به یادگیری این حرفه است. با تولید پارچه‌های پنبه‌ای سنتی و ایجاد خلأیت در تولید آن، زمینه تولید و فروش صنایع دستی و اشتغال هم فراهم می‌شود. سرمایه‌گذاری و معرفی این هنر دستی و همچنین بیان مزایای پارچه‌های پنبه‌ای طبیعی نیز راهی برای احیای هنر متقال‌بافی است که همت مسئولان و سرمایه‌گذاران را می‌طلبد.

بسیار راحت است. برای تولید پارچه نخ را در یک دستگاه ریسندگی که دارای پدال بود قرار می‌دادند و زنان با بهره‌گیری از دست و پای خود پارچه‌ای تولید می‌کردند که یک دست سفید رنگ بود. با دوخت پارچه متقال لباس‌های مورد نیاز خانواده تهیه می‌شد. علاوه‌براین به دلیل استحکام بالای متقال، برای دوخت متکا، بالش و تشک هم از آن استفاده می‌شده است. هر چند امروزه متقال پلی‌استر جای متقال طبیعی را گرفته، اما هنوز هم برای تهیه تمامی کالاهای خواب و نیز تزئینات خانه مثل روکش مبل و کوسن، استفاده از متقال طبیعی توصیه می‌شود.

1

متقال نوعی پارچه است که از آن تن‌پوش های بهاری و تابستانی

برای همه اعضای خانواده دوخته

می‌شد. این نوع پارچه از خانواده

کرباس اما از کرباس لطیف تر

است. پارچه متقال به دلیل پرز

ندادن و جذب رطوبت امروزه برای

گردگیری و نظافت منزل هم

پیشنهاد می‌شود. متقال سبک،

مقاوم و محکم است

1

2

📌 مراحل بافت متقال

پنبه، ماده اولیه متقال‌بافی بوده و توسط ابزاری

به نام چله به نخ تبدیل و نخ هم با دستگاه

«وردی» یا «پدالی» به پارچه تبدیل می‌شد.

سند متقال‌بافی هم به نام زنان خورده است و

در پژوهش‌ها آمده که زنان چهارمحالی پشت

دستگاه می‌نشستند و متقال می‌بافتند. تولید

یک متر پارچه متقال حدود دو روز زمان می‌برد

که با این یک متر پارچه برای کودکان لباس

دوخته می‌شد.

هنرهای دستی اما بومی یک منطقه هستند که

با توجه به آداب و رسوم و فرهنگ آن سرزمین شکل گرفته و وجود آن در سرزمین دیگر معنای متقال‌بافی را می‌داند و ۶ دهه‌ای می‌شود که چراغ

این هنر در زادگاهش هم خاموش شده است. از بین رفتن یک هنر به معنای از دست دادن وجود آمده. درست مثل هنر متقال‌بافی که بومی دیگری را برای اسرار معاش در پیش گرفتند یا کمابیش همه زنان این منطقه زیر و بم آن را می‌دانستند و حالا فراموش شده است. چهارمحال و بختیاری، مهد تولید بسیاری از صنایع دستی کشور به شمار می‌رود. عشایری بودن این استان و وجود منابع اصلی تولید صنایع دستی در آن موجب شده است که مردم استان از دیدن‌از

در اینکه خاستگاه هنر متقال‌بافی چهار محال و بختیاری ذکر شده، شکی نیست اما در نگاه کلی‌تر می‌توان گفت هر کجا که مزارع کشت پنبه وجود

احیای ۴ رشته صنایع دستی در کهگیلویه و بویراحمد

به متقاضیان پرداخت می‌کند که تاکنون ۱۵ کارگاه در رشته‌های مذکور راه‌اندازی شده است، افزود: «برای راه‌اندازی این کارگاه‌های صنایع‌دستی ۵۰۰ میلیون تا ۲ میلیارد ریال تسهیلات بانکی به متقاضیان پرداخت شده است.»

او با اشاره به اینکه راه‌اندازی هر کارگاه صنایع‌دستی ۳ تا ۵ فرصت شغلی ایجاد می‌کند حمایت از ایجاد کارگاه‌های صنایع‌دستی از رویکردهای دولت سیزدهم برای حمایت از تولید

در نمایشگاه‌های ملی و منطقه‌ای و بریایی

کارگاه‌های زنده در کهگیلویه و بویراحمد احیا شده است.»

به گفته او، با هدف حفظ و احیای مشاغل سنتی، ترویج استفاده از وسایل و کالاهای ساخت تولیدکنندگان داخلی احیای رشته‌های صنایع دستی در حال فراموشی در دستور کار است. طالبی‌پور با بیان اینکه برای حمایت از رونق تولید این رشته‌های صنایع دستی، دولت وام‌های بانکی

در استان احیا شده است. «سعید طالبی‌پور» در گفت‌وگو با «ایرنا» اعلام کرد: «این رشته‌های صنایع دستی که پیش از این رو به فراموشی بود با اجرای دوره‌های آموزشی در مناطق شهری و روستایی، معرفی

رئیس سازمان عمران و بازآفرینی شهرداری رشت گفت: «برای جلوگیری از نفوذ نزولات جوی به بنا، پس از واچینی سقف اصلی، حلب پوششی به‌عنوان سقف موقت با داربست بر روی می‌قرار گرفته تا کارگران بتوانند چوب‌های پوسیده بام را به راحتی تعویض کنند.»

«امید اکبری» در گفت‌وگو با «ایسنا» عنوان کرد: «وضعیت مرمت عمارت بلدییه رشت مرتب از سوی ناظر پروژه رصد می‌شود و وضعیت مرمت شاخص‌ترین

بنای تاریخی رشت در شرایط مطلوبی

است. کارگاه فاز دوم مرمت عمارت

بلدییه رشت از ابتدای مهرماه تجهیز شده

و خوشبختانه پیمانکار طرف قرارداد با

سرعت عملیات اجرایی را انجام می‌دهد.»

رئیس سازمان عمران و بازآفرینی

شهرداری رشت با اشاره به فاز نخست

عملیات مرمت که شامل مرمت بام یال

شرقی عمارت بلدییه در آذرماه سال گذشته

بود، تصریح کرد: «فاز دوم مرمت علاوه بر

مرمت یال غربی بام، مرمت اساسی بلدییه

را نیز شامل می‌شود.

او دیگر اقدامات انجام شده برای مرمت

بلدییه در یک ماه اخیر را نیز تشریح و

تصریح کرد: «علاوه بر نصب داربست،

حلب جداکننده برای محوطه کارگاه و

حریم آن نصب شده تا آسیبی به عابران

در این حوزه است، ادامه داد: «بازارچه صنایع دستی شهر یاسوج مهم‌ترین مشکل این حوزه استان بود که با کلنگ‌زنی این طرح در سفر تیرماه رئیس جمهوری در مسیر گردگشایی قرار گرفته است.»

طالبی‌پور با بیان اینکه با توجه به نیاز هنرمندان کهگیلویه و بویراحمد این طرح در زمینه به مساحت پنج هزار مترمتر مربع، ۲ طبقه و با ۶۰ غرفه اجرا می‌شود، گفت: «هنرمندان صنایع دستی کهگیلویه و بویراحمد به علت نبودن بازارچه صنایع دستی محصولات خود را با صرف هزینه‌های هنگفت به استان‌هایی نظیر اصفهان می‌برند که

خبر

تیپه حصار دامغان محل تردد گوسفندان

ندارد زیرا زیر چرخ‌های موتورها از بین رفته‌اند. زمین‌های کشاورزی که روی تیپه حصار دامغان در حال گسترش هستند از دیگر عوامل تخریب این محوطه باستانی هستند. این کشت‌وکارها دقیقاً روی تیپه حصار و حتی بخش‌هایی از بخش‌هایی از استخوان‌هایی اشاره کرد که تا چند سال پیش می‌توانستیم آن‌ها را ببینیم اما اکنون دیگر اثری از آن وجود

ندارد گله‌ها برای چرا از وسط تیپه حصار رد می‌شوند. علاوه بر عبور گله گوسفندان هر لحظه شاهد عبور موتورسواران محلی کاخ ساسانی همچنان ادامه دارد. این در حالی است که مطالعات مصوب صورت گرفته و با هزینه‌ای بالغ بر ۷۵ میلیارد می‌توان مسیر ریل را تغییر داد. تیپه‌حصار دامغان یکی از همان صدها محوطه باستانی است که با وجود هفت

هزار سال قدمت مورد بی‌توجهی و بی‌مهری مسئولان قرار گرفته. این تیپه باستانی در جنوب شهر دامغان در روستای حیدرآباد و در استان سمنان قرار دارد. قدمت تمدن پیش از تاریخ این تیپه از هزاره چهارم تا هزاره‌ی اول پیش از میلاد می‌رسد. در تیپه‌حصار سه طبقه‌ی متمایز مربوط به دوران پیش از تاریخ تشخیص داده شده که هر کدام از این سه طبقه نیز به تقسیمات کوچک‌تری طبقه‌بندی شده‌اند. یکی از فعالان میراث‌فرهنگی دامغان در گفت‌وگو با «ایلنا» می‌گوید: معمولا صبح‌ها و بیشتر هنگام غروب آفتاب شاهد عبور گله‌های گوسفند از این محوطه هستیم و حتی این تردد به اندازه‌ای است که رد پای آن‌ها در جای جای تیپه دیده می‌شود. زیرا هیچ حفاظت ثابت، فنس، حصار و … در اطراف تیپه وجود

تصویر نقاشی

[۶]

روایتی از یک شغل که اما و اگرش کم نیست

من یک «شوتی» هستم

در روستاهای «گراش» روز به روز به تعداد شوتی‌ها اضافه می‌شود

«دوستان در لامرد کمین زدن. یک سمند گشت راه را پلمپ کرده. وارد حوزه نشدید. تا زمانی که خبر ندام از جاساز بیرون نیایدید.» «ابراهیم» این پیام را در گروه «نان‌آوران» می‌فرستد و به «نسرین» زنگ می‌زند که «آیه‌لکرسی» بخواند تا این بار که بارشان لاستیک است، به «قلقی» نخورد. «همان‌طور که چشمان سُرخم را تیز کرده‌ام، همه حواسم برای پاییدن مامورها به آن سمت جاده است. ساعت نزدیک به سه صبح است. ماموران را تا پایگاه نیروی انتظامی تعقیب می‌کنم. مطمئن که می‌شوم ماشین را در پایگاه پارک کرده‌اند، به راننده‌هایم زنگ می‌زنم که جاده باز شد. چراغ‌ها را روشن کنید و سریع شوتش کنید.» همین‌طور که مرد در حال تعریف این خاطره است، همسرش بساط جای و میوه را آماده می‌کند. اسمشان را در این گزارش، «ابراهیم» و «نسرین» می‌گذاریم. دو سال از ازدواجشان می‌گذرد و خانه اجاره‌ای و نقلی‌شان هنوز رنگ‌بویی زندگی تازه‌عروس و دامادها را می‌دهد.

ساعت نزدیک به ۱۲ شب است. نسرین با خوش‌رویی می‌گوید: «ما به شب‌بیداری عادت داریم. ابراهیم فقط همین ساعت‌ها سرش خلوت است.» خستگی در چهره‌ی لاغر و نحیف ابراهیمی می‌زند اما با حوصله می‌گوید: «معروف هستیم به شوتی و کولبر اما به ما قاچاق‌پر هم می‌گویند. به مردم بگویند نانی که شوتی‌ها در می‌آورند نان زحمت است و حلال.» اگر مجبور نبود وارد این کار نمی‌شد. «شرط ازدواجمان این بود که از این کار دست بکشم و بروم سروقت یک کار جدید. اما نتوانستم. هر کاری را بخواهم شروع کنم یا سرمایه می‌خواهد که ندارم، یا درآمد خوبی ندارد که برای گذران زندگی رویش حساب کنم.»

ابراهیم اهل یکی از روستاهای «گراش» در استان فارس است، در روستای پدری او بنایی رونق ندارد اما شوتی چرا. «فکر می‌کنید در روستا مردم چطور نان در می‌آورند؟ زمانی کشاورزی و دامداری شغل اصلی مردم بود. الان شاید یک تکه زمین داشته باشند، اما یک قطره آب هم برای کشاورزی نیست. مردم از پس تأمین هزینه نگهداری دام هم برنمی‌آیند. در روستا، شوتی و قاچاق‌بری کار اصلی محسوب می‌شود. در گراش، شاید باورتان نشود، روز به روز به تعداد شوتی‌ها اضافه می‌شود. هرکسی بیکار است سروقت این شغل می‌آید؛ جوانانی که شب تا صبح برای یک تکه‌نان می‌دوند و به در بسته می‌خورند، به ناچار وارد شغلی می‌شوند که در آن مرگ را در سرعت، جلو چشم خودشان می‌بینند و بی‌خوابی و استرس می‌کشند تا یک لقمه نان سر سفره زن و بچه‌هایشان باشد.»

نسرین وارد گفت‌وگو می‌شود: «نمی‌خواستم و نمی‌خواهم در این شغل بماند. به جز خطرات جاده، وقتی دردهای زانو و کمربش را به‌خاطر رانندگی زیاد می‌بینم، دوست ندارم در این کار بماند. اوایل زیاد کل‌کل می‌کردیم ولی زندگی خرج دارد و منبع درآمدی هم نیست.»

[۶] مدیر راننده‌های شوتی، با ۱۵ سال سابقه
ابراهیم ۱۵ سال پیش کارگر راننده‌های شوتی شد و حالا خودش مدیر راننده‌های شوتی است. او از زیر و بم کارش می‌گوید: «۱۷، ۱۸ سال داشتم و باید از همان موقع کار می‌کردم. آنهایی که ماشین داشتند می‌رفتند عسولیه بار برنج یا لوازم خانگی می‌زدند. آنهایی که نداشتند، مثل من، می‌رفتند سروقت رانندگان شوتی و پیشنهاد کارگری می‌دادند برای بار زدن و خالی کردن بار. حقوق کارگری آن موقع دو

تا گراش، خط شیراز و جاده عسولیه است. اعتماد، اتحاد، مهارت. ابراهیم می‌گوید رانندگان شوتی باید این سه ویژگی را داشته باشند تا در گروه جذب شوند؛ «ما در جاده کار می‌کنیم، باید دنبال چهار نفر آدم درست و بامعرفت باشیم. یک نفر که تجربه و دل و جرات دارد، دست‌فرمان و مهارت در رانندگی دارد و جاده‌شناس است. قبل این که یک شخص را بیاوریم در گروه، باید تحقیق کنیم طرف چکاره است؟ چطور آدمی است؟ البته وقتی عضو گروه شد هم باز تحت کنترل است. این طور نیست که رها شود. همه اعضا همیشه تحت کنترل هستند.»

او می‌گوید که در گروه آدم‌های معتبری هم هستند که آمار می‌گیرند و بعد به بقیه خبر می‌دهند که «امشب اوضاع خیط است» و «مامورها در کمین بارها هستند، نیایدید.» اما اگر یک راننده شوتی بی‌خبر رفت، «هرجا متوجه شوند که فلان ماشین بار دارد، نیروهای گشت می‌افتند دنبالش و از پشت سر حمله می‌کنند و در مسیر جلو هم گزارش می‌دهند که مانع‌اش شوند و راننده در «قلقی» ماموران گیر می‌کند و بارش را می‌گیرند.» شوتی‌ها زیاد در قلقی گیر می‌کنند.

[۶] ساعت کاری، امنیت، درآمد خوب نداریم

رانندگان در مسیر مدام با هم در ارتباطند. تلفن شوتی‌ها دائما مشغول است. ابراهیم می‌گوید مثلا پیام می‌آید که ما خالی کردیم داریم برمی‌گردیم اما یک سمند گشت در خیابان دارد کشیک می‌دهد. یا مثلا اسکورت به رانندگان پیام می‌دهد که گردنه «فداغ» به «ارد» پلمپ است، بارها را جاساز کنید.

«جاساز یعنی بردن بارها به یک جای امن. مثلا در گردنه فداغ به ارد، یک جاده فرعی و خاکی پیدا می‌کنیم و می‌رویم آنجا و تا باز شدن راه از پناهگاه خارج نمی‌شویم. ممکن است برای رساندن یک محموله مجبور باشیم چندین بار در مسیر، ساعت‌ها در جاساز منتظر بمانیم. در طول مسیر هم باید با خواب، گرسنگی و خستگی جنگیم و در حال اضطراب و همیشه آماده‌باش باشیم. ساعت کاری برای ما وجود ندارد. همین‌طور که هیچ امنیت جانی و مالی در کارمان نیست. نه بیمه‌ای، نه آینده‌ای، نه درآمد خوبی و نه تضمینی برای این که بعد از تحمل این همه سختی و مشقت، حداقل با توقیف بارمان ضرر نکنیم. بارها اتفاق افتاده از صبح زود به جاده زداییم و به خاطر بسته بودن راه و ماندن در جاساز، تا صبح روز بعد در جاده بوده‌ایم. مجبور شدیم فقط یک وعده غذایی بخوریم و با نوشیدن قهوه و کشیدن سیگار، فشار خواب و خستگی را تحمل کنیم.»

[۶] بار تضمینی، بار غیرتضمینی

اگر راننده شوتی به قفلی بخورد و بارش دست نیروی انتظامی بیفتد، کسی که ضرر می‌کند، راننده است. ابراهیم می‌گوید: «ما دو نوع بار داریم: بار تضمینی و بار غیرتضمینی. شبیه بیمه کردن است. بار تضمینی به این شکل است که من به صاحب بار قول می‌دهم که بارش را سالم تحویل دهم و در صورت بروز اتفاق یا از دست دادن بار، جبران خسارت با راننده است. بار غیرتضمینی هم این طور که است که در صورت مصادره شدن بار، راننده مسئولیتی در قبال جبران خسارت ندارد. در بار تضمینی راننده‌ای که دستمزدش مثلا دو میلیون و نیم است، ممکن است در صورت گرفتن بار، ضرر ۱۰۰ میلیونی کند، چون بار تضمینی گرفته و باید جوابگو باشد.»

کرایه بار تضمینی و غیرتضمینی حدود ۵۰۰ هزار تومان فرق دارد. بار غیرتضمینی ارزان‌تر است. ابراهیم می‌گوید: «البته بار اگر تضمینی هم نباشد، ما موظف به پاسخگویی به صاحب بار هستیم.» اگر بار را بگیرند، پرورنده به تعزیرات فرستاده می‌شود و آنجا معلوم می‌شود که «آیا از طریق برگه گمرگی می‌توان بار را آزاد کرد یا می‌رود برای تعیین جرمه.»

[۶] سه ویژگی: اعتماد، اتحاد، مهارت
«دوستان ساعت ۱۱:۴۰ جاده چاتیز پلمپ. یک سمند در حال گشت‌زنی است.» «ساعت ۹ جاده لار به سمت گراش پلمپ شدید.» «ساعت ۱۲ پلیس‌راه نرینز داریم که دوستان از مسیر دیگه برید.» «گشت جاده خفر جمع شد، حرکت کنید.» «ساعت ۱، پاسگاه سیف‌آباد امن.»

در گروه واتس‌اپ شوتی‌ها چنین هشدارهایی رد و بدل می‌شود. ابراهیم می‌گوید: «ما چند گروه داریم که راننده‌ها خودشان می‌فهمند که اسکورت رفته روی ایست و اگر تلفنش زنگ بخورد نیروی انتظامی شک می‌کند و ممکن است هر کسی مسئول سر و سامان دادن و امنیت گروه در طول مسیر است؟ اگر جاده پلمپ بود، چه کسی آن را باز می‌کند؟ ابراهیم جواب می‌دهد: «اسکورت. مثلا من اسکورت هستم و اعلام کرده‌ام که رانندگان جاساز پیدا کنند. در طول این مدت، کسی نباید با من تماس بگیرد. راننده‌ها خودشان می‌فهمند که اسکورت رفته روی ایست و اگر تلفنش زنگ بخورد نیروی انتظامی شک می‌کند و ممکن است هر تماسی باعث لو رفتن و هدر رفتن زحمت‌هایمان شود. کار من این است که از دور دید بزنم که ماموران کی جمع می‌کنند. مسیر که امن شد، به رانندگان می‌گویم جاده پاک است و بار را بیاورید. گاهی در ترافیک سعی می‌کنیم با فاصله‌های زیاد، یکی‌یکی بارها را رد کنیم که به ما شک نکنند. اما همین‌طور که ما ماشین‌های ماموران و نیروهای اطلاعات و حتی برای ابراهیم می‌آید مربوط به مسیر لامرد

ماشین‌های شخصی ماموران را از روی پلاک می‌شناسیم، آن‌ها هم ویژگی‌های راننده‌ها و ماشین‌های شوتی را می‌شناسند و سریع تشخیص می‌دهند. اصلا از قیافه آدم می‌فهمند تو بار پشت سرت داری!»

[۶] یک بار از سروستان تا منصورآباد تعقیب شدم

اسکورت وظایف دیگری هم دارد، به‌خصوص در مواقع بحرانی، مثلا وقت‌هایی که ماشین‌های بار در دام ماموران می‌افتند و تعقیب و گریز شروع می‌شود. در این موقع، او برای فراری دادن بارها، جاده را می‌بندد. «وقتی مامور دنبال بار کرده و بارها شوت کردند و در حال فرار هستند، اسکورت پشت آخرین ماشین که محموله دارد و مامور می‌خواهد به آن نزدیک شود، می‌رود و جاده را می‌بندد. جاده بستن هم قانون دارد و کار آسانی نیست. مثلا من سرعتم را می‌آورم روی ۱۰۰ تا ۲۰۰ کیلومتر، هر چقدر که ماشین برود. چون در سرعت ۱۰۰ به بالا، به دلیل وزش باد هنگام حرکت، تیر تفتنگ به هدف نمی‌خورد و نیروی انتظامی در این سرعت نمی‌تواند براندازی کند. ماموران پشت سر اسکورت تیر می‌زنند اما اسکورت با چرخاندن فرمان به چپ و راست به نیروی انتظامی راه نمی‌دهد که از او رد شود و اینجاست که آنها سریع می‌فهمند که این ماشین اسکورت است.»

نگاهی به نسرین می‌اندازد و با لحنی محتاط‌تر می‌گوید: «بیشترین حوادث در این تعقیب و گریزها برای شوتی‌ها اتفاق می‌افتد. دوستان زیادی را در این مسیر از دست دادم. در درگیری، خیلی وقت‌ها کار به شلیک هم کشیده می‌شود. البته آنها دنبال اسکورت نیستند. یعنی اگر اسکورت خیلی درگیری راه بیندازد، مثلا باعث چپ شدن یک ماشین شود، او را می‌گیرند. هدف آنها بیشتر گرفتن ماشین‌های بار است.»

یک بار که ابراهیم اسکورت بود دو تویوتا های‌لوکس از سروستان تا تونل منصورآباد تعقیبش کردند. «با وجود این که منطقی‌ی خودشان نبود و وارد حوزه جرمم شده بودند، باز هم تعقیب را ادامه می‌دادند. حتی وارد لار هم شدند. اما سرعتم آن قدر بالا بود که نتوانستند من را بگیرند.»

[۶] درگیری با گشت مواد مخدر

«بیشتر اوقات، تعقیب و گریزهای ما با گشت نیروهای مواد مخدر است.» ابراهیم این را می‌گوید و خاطره‌ای تعریف می‌کند از یک گیر افتادن گروهش. زمانی که بارشان بزه بود: «از انبار شیراز برده‌ا را بار زیم و حرکت کردیم در مسیر فرعی شهرک صنعتی. می‌خواستیم برویم در جاده اصلی که دیدیم دو خودرو ۹۰ل گشت مواد مخدر بدون هیچ گردونی، جاده را پلمپ کرده‌اند. آرام سرعت را کم کردم و شیشه‌های ماشین را بالا دادم و با راننده اول تماس گرفتم و گفتم سریع دور بزنید. جاده پلمب است. صدا دریافت شد؟ و طرف گفت بله.»

پشت سرش نورهای ۱۰ ماشین که با دنده یک و دو به سمت فرعی می‌پیچند پیدا بود. همین‌طور که از ماشین پیاده شد، گفت: «سلام قربان». یکی از افسرها که دور ماشین‌ها را دیده بود، گفت: «ماشین‌ها نور دزدند، همه بار هستند.» برای تعقیب آنها سوار ماشین شدند. ابراهیم که دید شرایط خراب است، به یکی از افسران گفت: «دنبالشان نرو. من اسکورت هستم و بارمان بره است و مهمی ما هشت‌مان گروه نمان است.»

افسر به او جواب داده بود که «اگر بار بره است، بگو همه راننده‌هایت برگردند. ما گزارش مواد داریم. اگر حیوان بود، ولتان می‌کنیم. جاده‌ی پشت سرتان هم پلمب است.» ابراهیم و گروهش تسلیم بودند. «به افسر گفتم وقتی دیدی بار بره است، قول بده آنها را نزنید و بار را ضبط نکنید. و او هم قول داد. جلو افسر رییس مواد مخدر، به راننده‌ها گفتم یکی‌یکی بیایند ایست بازرسی، بارتان را چک می‌کنند و ردتان می‌کنند. ماشین‌ها یکی‌یکی آمدند و افسر چراغ زد و بار را نگاه کرد و بعد که مطمئن شد بره است، گفت: برو به ابد و بخند.»

[۶] درآمد ما به ۱۰ میلیون هم نمی‌رسد

بار بره معمولا به کشورهای قطر، عمان، بحرین، دبی و کویت صادر می‌شود. ابراهیم می‌گوید: «مثلا فردی از دبی، هزار تا دو هزار بره سفارش می‌دهد. بردها از اصفهان، کرمانشاه، مشهد و… تهیه می‌شود و در نهایت همه بارها در شیراز خالی می‌شود. از آنجا بار را تحویل من می‌دهند که من برسانم به لنج‌داران برای صادر شدن به جزیره خصب. یک محموله، چنددست می‌چرخد.» کرایه رساندن برهه‌ا تا «اشکانان» دو میلیون و پانصد و از اشکانان تا قشم هم دو میلیون و پانصد است. «بعد از ۱۰ بار رفت و آمد و بردن بار، ما چیزی حدود دویست و پنجاه میلیون تومان کار

می‌کنیم که بین ده راننده تقسیم می‌شود. البته این حقوق با تاخیر چندماهه برای ما واریز می‌شود.»

ابراهیم می‌گوید کرایه شوتی‌ها تغییر چندانی نکرده است. «پانزده سال قبل، کرایه‌ی حمل بار از گراش تا شیراز یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان بود و حالا شده دو میلیون و نیم! چون کار نیست، هر جوان بیکاری می‌آید در این رشته فعالیت می‌کند. بعضی رانندگان که بیکار هستند و درآمدی ندارند، قبول می‌کنند بار را با کرایه یک میلیون هم تا شیراز برسانند. یعنی نرخ را می‌شکنند. بازار شوتی‌ها حتی خراب‌تر از قبل شده است.»

[۶]

بخش اصلی این چرخه، از کنار دریا شکل می‌گیرد. اینطور که ابراهیم می‌گوید معمولا تاجران برای دریافت کالاهایی که از کشورهای دیگر سفارش داده‌اند، با لنج‌داران بندر خمیر، عسولیه، بندرعباس، بندرلنگه

و… هماهنگ می‌کنند. وقتی

بارشان به بندر رسید، کار

شوتی‌ها آغاز می‌شود

| فاطمه یوسفی |

| روزنامه‌نگار|

[۶]

ممکن است برای رساندن یک محموله مجبور باشیم چندین بار در مسیر، ساعت‌ها در جاساز منتظر بمانیم. در طول مسیر هم باید با خواب، گرسنگی و خستگی جنگیم و در حال اضطراب و همیشه آماده‌باش باشیم. ساعت کاری برای ما وجود ندارد. همین‌طور که هیچ امنیت جانی و مالی در کارمان نیست. نه بیمه‌ای، نه آینده‌ای، نه درآمد خوبی و نه تضمینی.

[۶]

ممكن است برای رساندن یک محموله مجبور باشیم چندین بار در مسیر، ساعت‌ها در جاساز منتظر بمانیم. در طول مسیر هم باید با خواب، گرسنگی و خستگی جنگیم و در حال اضطراب و همیشه آماده‌باش باشیم. ساعت کاری برای ما وجود ندارد. همین‌طور که هیچ امنیت جانی و مالی در کارمان نیست. نه بیمه‌ای، نه آینده‌ای، نه درآمد خوبی و نه تضمینی.

[۶]

ممکن است برای رساندن یک محموله مجبور باشیم چندین بار در مسیر، ساعت‌ها در جاساز منتظر بمانیم. در طول مسیر هم باید با خواب، گرسنگی و خستگی جنگیم و در حال اضطراب و همیشه آماده‌باش باشیم. ساعت کاری برای ما وجود ندارد. همین‌طور که هیچ امنیت جانی و مالی در کارمان نیست. نه بیمه‌ای، نه آینده‌ای، نه درآمد خوبی و نه تضمینی.

[۶]

بار بره معمولا به کشورهای قطر، عمان، بحرین، دبی و کویت صادر می‌شود. ابراهیم می‌گوید: «مثلا فردی از دبی، هزار تا دو هزار بره سفارش می‌دهد. بردها از اصفهان، کرمانشاه، مشهد و… تهیه می‌شود و درنهایت همه بارها در شیراز خالی می‌شود. از آنجا بار را تحویل من می‌دهند که من برسانم به لنج‌داران برای صادر شدن به جزیره خصب

[۶]

نسرین وارد گفت‌وگو می‌شود: «نمی‌خواستم و نمی‌خواهم در این شغل بماند. به جز خطرات جاده، وقتی دردهای زانو و کمربش را به‌خاطر رانندگی زیاد می‌بینم، دوست ندارم در این کار بماند. اوایل زیاد کل‌کل می‌کردیم ولی زندگی خرج دارد و منبع درآمدی هم نیست.»

[۶] مدیر راننده‌های شوتی، با ۱۵ سال سابقه
ابراهیم ۱۵ سال پیش کارگر راننده‌های شوتی شد و حالا خودش مدیر راننده‌های شوتی است. او از زیر و بم کارش می‌گوید: «۱۷، ۱۸ سال داشتم و باید از همان موقع کار می‌کردم. آنهایی که ماشین داشتند می‌رفتند عسولیه بار برنج یا لوازم خانگی می‌زدند. آنهایی که نداشتند، مثل من، می‌رفتند سروقت رانندگان شوتی و پیشنهاد کارگری می‌دادند برای بار زدن و خالی کردن بار. حقوق کارگری آن موقع دو

^[1] روزنامه — ۶

^[2] ۶

عکس نوشت

عکس: احمد ریاحی دهکردی - ایرنا

اتار یکی از میوه‌های پرطرفدار پاییز به حساب می‌آید که سالیان سال است با زندگی اهالی دهستان مشایخ عجین شده و موجب کسب روزی این مردمان است. دهستان «مشایخ» در شهرستان کبار چهارمحال و بختیاری شامل روستاهای دورک اناری، دره عشق، دره بید و دره یاس دارای باغ‌های اتار است. برداشت اتار در این منطقه به صورت خانوادگی است و اهالی با کمک یکدیگر محصول را برداشت می‌کنند.

چهره

بزرگداشتی برای «داریوش مهرجویی» در فرانسه

انجمن تصاویر فرانسه در پاریس، برنامه بزرگداشت داریوش مهرجویی، سینماگر تازه درگذشته سینمای ایران را با نمایش فیلم «هامون» برگزار می‌کند. به گزارش ایسنا، داریوش مهرجویی کارگردان سرشناس تاریخ سینمای ایران، در سال ۲۰۰۳ در قالب برنامه منحصربه‌فرد پرتوه‌های تهران، مهمان افتخاری انجمن تصاویر فرانسه بوده است. در این برنامه که روز ۶ نوامبر (۱۴ آبان) در پاریس برگزار می‌شود در ابتدا گفتگو پیرامون سینمای داریوش مهرجویی با حضور «فابین گافه»، مدیر هنری انجمن تصاویر، «گنس دووکتور»، مدرس و متخصص سینمای ایران و نادر تکمیل همایون، کارگردان و رئیس انجمن سینمای ایران برگزار خواهد شد و پس از آن فیلم «هامون» ساخته داریوش مهرجویی در سال ۱۹۸۹ میلادی که یکی از ماندگارترین آثار تاریخ سینمای ایران محسوب می‌شود به نمایش گذاشته می‌شود.

تئاتر

نمایش «دشمن خدا» در نوفل لوشاتو

نمایش «دشمن خدا» به کارگردانی مجید عراقی از چهاردهم آبان در عمارت نوفل‌لوشاتو روی صحنه می‌رود. به گزارش ایران تئاتر، همچنین نمایش «آنتیگونه» به نویسندگی و کارگردانی محمدرضا آگاه و تهیه‌کنندگی سجاد افشاریان که برای چهارمین بار تمدید شد، جمعه ۱۲ آبان به اجرای خود پایان می‌دهد. «کمدی گمنام» دیگر اثر نمایشی است که به نویسندگی و کارگردانی علی اصغری و با تهیه‌کنندگی علیرضا ملاحسینی و علی مافی تا جمعه ۱۹ آبان میزبان مخاطبان خواهد بود. نمایش «مدعا» به نویسندگی و دراماتورژی محمدمهدی سعیدی و کارگردانی باران شادپوری و تهیه‌کنندگی داود نامور نیز هر شب از ساعت ۱۹ در عمارت نوفل‌لوشاتو اجرا می‌شود.

معماری پایدار

آیا چوب یک راه‌حل پایدار برای ساختمان‌های خاورمیانه است؟

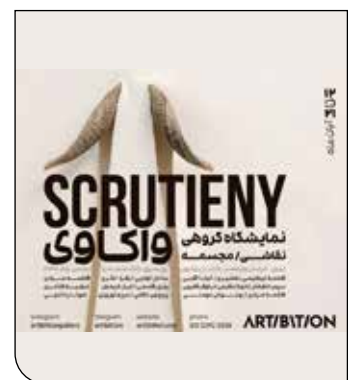

ایمپام ما جنبش معماری پایدار که در پایان قرن بیستم شروع به شکل‌گیری کرد، اساسا به نگرانی‌های فرایند دربار تخریب محیط زیست، مصرف انرژی و کمبود منابع پاسخ می‌دهد. در این گفت‌وگو جهانی در مورد معماری پایدار، «چوب» به مدت طولانی به‌عنوان نمادی از آگاهی محیط زیستی و کرین‌زدایی مورد استفاده قرار گرفته و به‌عنوان یکی از گسترده‌ترین مصالح ساختمانی، با ظهور این جنبش محبوبیت پیدا کرده است. دلیل آن هم این است که درختان در طول رشد خود دی اکسید کربن را جذب می‌کنند که در طول استفاده از چوب در آن باقی می‌ماند و آن را از جو دور نگه می‌دارد. همین ظرفیت خارق‌العاده چوب برای جذب دی اکسید کربن و توانایی آن در ذخیره‌سازی کربن به جای آزاد کردن آن، باعث شده که مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، قابلیت تجدیدپذیری چوب باعث شده که از مصالح ساختمانی دیگر متمایز شود. از طرف دیگر چوب مزایای قابل توجهی برای بهره‌وری انرژی و انعطاف‌پذیری معماری دارد؛ به این معنا که به‌عنوان یک عایق طبیعی، به سازها عایق حرارتی داده و نیاز آنها را به انرژی گرمایش و سرمایش کاهش می‌دهد. این بهره‌وری انرژی طبیعی به میزان قابل توجهی به مصرف انرژی کمتر و انتشار آلاینده‌ها کمک می‌کند. با توجه به این دلایل زیاد و اهمیت فرهنگی و تاریخی آن در اروپا و آمریکا، جذابیت چوب و نقش آن در جنبش پایدار قابل درک است. با توجه به مزایای گفته شده، چوب به‌عنوان مصالح بسیاری از پروژه‌هایی که مسیر صنعت طراحی را در چند سال گذشته شکل داده‌اند، استفاده شده است. برای مثال اخیرا در دوره‌های آزمایشی جدیدی به کار رفته که ساخت آسمان‌خراش‌های چوبی را ممکن می‌کند. با این حال استفاده از چوب بیشتر در غرب رایج است چراکه فراوانی بیشتری در آنجا دارد. اما در مناطقی مثل خاورمیانه که اغلب بیابانی و خشک است، به دلیل چالش‌های متعدد نمی‌تواند به‌عنوان مصالح اولیه ساختمانی مورد استفاده قرار گیرد. در این محیط‌های خشک، چوب به راحتی در دسترس نیست و استفاده متعارف از چوب به عنوان مؤلفه اصلی طراحی پایدار، ذاتا با مناطق خشک در تضاد است. بنابراین چرایی اینکه چوب در خاورمیانه کاربرد کمتری دارد به در دسترس نبودن آن برمی‌گردد و نیازهای چوب این منطقه بیشتر از طریق واردات تامین

می‌شود. اما همین تکیه بر واردات چوب می‌تواند اثرات محیط زیستی جدی داشته باشد. جایجایی چوب در فواصل زیاد باعث تولید گازهای گلخانه‌ای قابل توجهی در حمل‌ونقل می‌شود. در واقع، تقریباً ۲۴ درصد از انتشار کربن در سراسر جهان به دلیل حمل‌ونقل بین مبدا و مصرف‌کننده است. واردات کالا منجر به مصرف سوخت بیشتر، آلودگی هوا و انتشار گازهای گلخانه‌ای از کشتی‌ها، وسایل نقلیه و هواپیماها می‌شود. در نهایت، استفاده بیش از حد از منابع طبیعی در کشورهای که چوب وارداتی در آنها تولید می‌شود ممکن است منجر به آسیب زیستگاه، جنگل‌زدایی و کاهش منابع شود. جدای از مجموعه چالش‌های گفته شده، در استفاده از آن به‌عنوان مصالح ساختمانی نیز چالش‌هایی وجود دارد. مناطق خشک بارندگی سالانه کمی دارند و دسترسی به آب هم محدود است. علاوه بر این، یکی دیگر از چالش‌های اصلی، دوام آن است. چوب در مناطق خشک به شدت دارای پتانسیل ترک‌خوردگی، تاب برداشتن یا حتی پوسیدگی است. از نظر فرآوری، چوب می‌تواند آب زیادی مصرف کند و این مناسب منطقه‌ای که معمولا منابع آبی آن محدود است، نیست. بنابراین به دلایل گفته شده، استفاده از چوب در این مناطق راحلی منطقی به نظر نمی‌رسد. یک جایگزین سازنده تا ساختمان‌هایی را بسازند که هم با طبیعت هماهنگ باشند و هم در استفاده از منابع صرفه‌جویی کنند. در واقع این مصالح بومی به طور بالقوه می‌تواند به پایداری ساختمان‌ها در مناطق خشک کمک کرده و برای مشکلات ناشی از تغییر اقلیم کارآمد باشند. * این گزارش خلاصه‌ای است از گزارش «Is Wood the Sustainable Solution for the Middle East» که در اکتبر امسال در «Archdaily» منتشر شده است.

تجسمی

«واکاوی» در آرتیبیشن

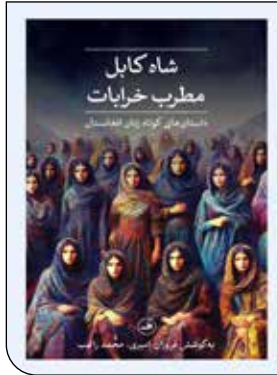

نمایشگاه «واکاوی» با آثاری از ۱۵ هنرمند در زمینه نقاشی و مجسمه‌سازی از روز جمعه ۱۲ آبان‌ماه برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا، نقاشی‌های این مجموعه با نگاه به مهاجرت و آثار مجسمه در مسیر خودنگیخته خلق شده‌اند. پروژه استعدایابی «واکاوی» از جمله رویدادهای مجموعه هنری «آرتهال» است که از خردادماه امسال ایجاد شده است. آغاز این پروژه با فراخوانی برای هنرمندان مستعد و دعوت آن‌ها به ارسال آثارشان جهت بررسی توسط کارشناسان هنری گالری آرتیبیشن و سپس انتخاب هنرجویان برای ورود به این مسیر از طریق هنرمندان برجسته شکل گرفت. هنرمندان مؤنا پاد، مهرداد ختایی و علی ندایی از جمله داوران

کلاتری، فاطمه مرادی، پنهوش مومنی، پریچهر نظامی، مریم نوروزی و صونا یدالهی از هنرمندان این نمایشگاه هستند.

قفسه

شاه کابل، مطرب خرابات

قاضی‌زاده، و سیمه بادغیسی، زاهد امینی، زهرا رحیمی، سمیه فصیحی و فروزان امیری در بازبینی برگزیده شدند. این مجموعه شامل داستان‌های زنانی است از هرات، بادغیس، فاریاب، کابل و... که چه در افغانستان مانده‌اند چه به ایران، اروپا یا کانادا مهاجرت کرده‌اند، زنانشان زبان دل ماست. در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «ناگهان این بال‌های بزرگ به حرکت می‌آیند و بلند می‌شوند. خرمگس حرکت می‌کند، خرمگس بلند می‌شود. اوج می‌گیرد و آسمان کابل را فرامی‌پوشاند. به روی شهر می‌چرخد و پرواز می‌کند. فراخ بال می‌زند و بلند و بلندتر می‌شود. خرمگس که بلندتر می‌شود، شهر تاریک می‌شود و همه جا را به تاریکی می‌کشاند. آفتاب گم می‌شود.»

کتاب «شاه کابل، مطرب خرابات» به کوشش «فروزان امیری» و «محمد راعب» از سوی نشر ثالث منتشر شده است. در معرفی کتاب آمده است داستان‌نویسی زنان در افغانستان با «ماگه رحمانی» و انتشار اولین داستان کوتاه زنان در سال ۱۳۲۷ش. آغاز شد و ظهور نویسندگانی چون «سپوژمی زریاب»، «مریم محبوب» و «پروین پژواک» فصل تازه‌ای در ادبیات داستانی زنان افغانستان گشود. پس از وقفه‌ای در دهه هشتاد، داستان‌نویسی زنان در افغانستان جان تازه‌ای گرفت و موجی از نویسندگان به وضعیت زنان و مسائل جاری درونی کشور مانند جنگ، خشونت‌های خانوادگی، زن آزاری، ازدواج‌های اجباری، خودسوزی و... پرداختند. اما اکنون با سیطره دوباره طالبان بر افغانستان در تابستان ۱۴۰۰ و به حاشیه رانده‌شدن زنان از اجتماع، آینده نامشخصی پیش روی مردم افغانستان است. همین تغییر اوضاع زندگی زنان زیر چتر سیاه طالبان و چیرگی دوباره تاریکی بر سرنوشت مردمان انگیزه جمع‌آوری و انتشار این کتاب بوده است. از میان داستان‌هایی که امکان گردآوری آنها وجود داشت، با توجه به معیارهای کیفی و نیز این که بیشتر در ایران چاپ نشده باشند، آثاری از مریم محبوب، پروین پژواک، حمیرا قادری، شیما

کتاب نامه

بی تو خودم را بیابان غریبی احساس می‌کنم که باد را به وحشت می‌اندازد
جوینار نازکی
که تنها یک پنجم ماه را دیده است
زیباترین درختان کاج را حتی
زنان غمگینی احساس می‌کنم
که بر گوری گمنام مویه می‌کنند
آه
غربت با من همان کار را می‌کند
که موریانه با سقف
که ماه با کتان
که سکنه قلبی با ناظم حکمت
گاهی به آخرین پیراهن فکر می‌کنم
که مرگ در آن رخ می‌دهد
پیراهنم بی تو آه
دستم بی تو آه
دستم در اندیشه دست تو از هوش می‌رود
ساعت ده است
و عقربه‌ها با دو انگشت هفتی را نشان می‌دهند
که به سمت چپ قلب فرو می‌افتند
غلامرضا بروسان

روستای «درسجین ابهر» برگزیده جشنواره روستاهای دوست‌دار کتاب

«درسجین ابهر» برگزیده جشنواره روستاهای دوست‌دار کتاب شد. به گزارش ایسنا، نهمین دوره جشنواره روستاهای و عشایر دوست‌دار کتاب به منظور تقویت هویت ایرانی اسلامی، امیدبخشی و محرومیت‌زدایی فرهنگی، ارزیابی عملکرد روستاهای و عشایر دوست‌دار کتاب و پشتیبانی از طرح‌های ابتکاری روستاهای و عشایر در حوزه کتاب و کتاب‌خوانی برگزار شد. در جلسه نهایی داورانی نهمین جشنواره روستاهای و عشایر دوست‌دار کتاب از ۲۷۱ روستای شرکت‌کننده ۴۰ روستا به مرحله نهایی رسید و در نهایت ۱۳ روستا برگزیده شد و یک روستا از دوره هشتم به عنوان روستای استمرار انتخاب شد، همچنین در این دوره آبدی عشایری به عنوان آبدی

شایسته تقدیر انتخاب شد. برای شرکت در این جشنواره ۶ روستا از استان زنجان به عنوان روستاهای دوست‌دار کتاب به این مرحله معرفی شدند که با توجه به طرح‌های ابتکاری در حوزه کتاب و کتاب‌خوانی که توسط روستاها ارائه شده بود از استان زنجان فقط روستای درسجین در لیست روستاهای دوست‌دار کتاب قرار گرفت. ارزیابی فعالیت هر روستا بر اساس نیازهای محلی، آیین‌های بومی و ارزش‌های دینی و ملی و همچنین جلب مشارکت مردمی و پشتیبانی دستگاه‌های اجرایی برای تأمین هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری از مؤلفه‌های مهم داورانی جشنواره بود. همچنین طرحی با اجرای برنامه برای زنان، کودکان و نوجوانان نیز از دیگر شاخص‌های تأثیرگذار جشنواره است. از دیگر شاخص‌های ارزیابی می‌توان به برنامه‌ها توأم با بیشترین تأثیر و کم‌ترین هزینه حاصل آمده، برنامه‌های مبتنی بر منابع امکانات و ظرفیت‌های محلی، داشتن کتابخانه و تعداد اعضا، فعالیت‌های جنبی کتابخانه، گروه سنی و جنسیت اعضا، فعالیت‌های فرهنگی روستا (نظیر جشنواره‌ها، مسابقات کتاب‌خوانی) و مشارکت مردم در این برنامه‌ها اشاره کرد. درسجین یک روستای گردشگری است که پیشینه تاریخی آن به قبل از اسلام بازمی‌گردد و به دلیل دارا بودن ویژگی‌های شاخص معماری، گویش متفاوت مردمان آن و بهره‌مندی از موهبت‌های طبیعی، به عنوان یکی از روستاهای دارای بافت با ارزش، در کشور معرفی شده است.